

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL ASOCIACIJOS „B“ SKUNDO**

2024 m. spalio d. Nr. S- (7-2024/70)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistensko, narių Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja), išnagrinėjo asociacijos B“ (toliau – Pareiškėja) 2024-05-31 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2024-05-06 sprendimo Nr. 1AE-168 (toliau – skundžiamas sprendimas; Muitinės departamento sprendimas) nagrinėjimo atnaujinimas ir šio skundo nagrinėjimas iš esmės.

Pareiškėjos atstovai T. M. ir E. B. dalyvavo 2024-08-20 Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu. Muitinės departamento atstovai posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja skunde nurodo, kad nesutinka su Muitinės departamento sprendimu, Klaipėdos TM 2024-01-17 priimtu sprendimu Nr. 1(LM18)-39, nes laukia alternatyvių įrodymų, kuriais papildys Komisijai paduotą skundą.

Komisija, atsižvelgdama į Pareiškėjos prašymą, 2024-07-01 sustabdė (protokolo Nr. PP-130) Pareiškėjos 2024-05-31 skundo dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2024-05-06 sprendimo Nr. Nr. 1AE-168 nagrinėjimą dėl papildomų įrodymų (dokumentų) pateikimo. Pareiškėja 2024-07-23 pateikė Baltarusijos muitinės dokumentus, tarp kurių 2023-09-27 ir 2023-10-18 keleivių muitinės deklaracijos bei Baltarusijos muitinės kvitų orderiai Nr. 11206529/0000020334/0006529/27093F122552 ir Nr.11206529/181023/0000021857/0006529/18103F124283. Pareiškėjai pateikus Baltarusijos muitinės dokumentus, Komisija atnaujina skundo nagrinėjimą.

Klaipėdos teritorinės muitinė (toliau – Klaipėdos TM) 2023-09-20 Malkų įlankos jūrų uosto poste prekėms – lengvajam automobiliui „Buick Encore“, 2019 m., kėbulo Nr.(duomenys neskelbtini) su defektais ir motociklui „Honda CBR500“, 2018 m., kėbulo Nr.(duomenys neskelbtini) benzinas, su defektais (toliau – Prekės) – įformino Sąjungos tranzito procedūrą pagal T1 deklaraciją MRN 23LTLU9000001065E5; tranzito procedūros vykdytoju nurodyta Pareiškėja.

Nustatyta, kad prekės paskirties muitinės įstaigai, Vilniaus teritorinės muitinės (toliau – Vilniaus TM) Medininkų kelio postui, turėjo būti pateiktos iki 2023-09-25, tačiau Klaipėdos TM per nustatytą terminą Nacionalinės tranzito kontrolės sistemos priemonėmis negavo patvirtinimo, kad prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai, todėl pradėjo tyrimą.

Remdamasi tyrimo metu surinkta informacija, Klaipėdos TM 2024-01-17 priėmė sprendimą Nr. 1(LM18)-39, kuriuo nusprendė pripažinti, kad už neįvykdytą muitinio tranzito procedūrą pagal 2023-09-20 įformintą T1 deklaraciją MRN 23LTLU9000001065E5, atsirado mokestinė prievolė muitinei: 1 289,00 Eur maito, 3 221,00 Eur PVM, 108,00 Eur PVM delspinigių, 22,00 Eur maito delspinigių; paskyrė 1 353,00 Eur baudą; skolininku pripažino tranzito procedūros vykdytoją – Pareiškėja.

Pareiškėja vietos mokesčių administratoriaus sprendimą apskųsdama Muitinės departamentui, kartu su skundu muitinio tranzito procedūros užbaigimui įrodyti pateikė CMR važtaraščius: Nr. N9 ir Nr. N10.

Skundžiamame sprendime Muitinės departamentas nurodo, kad 2013-10-09 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 233 straipsnio 2 dalis nustato, kad procedūros vykdytojo pareiga įvykdoma ir tranzito procedūra baigiama, kai prekės, kurioms ši procedūra buvo įforminta, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai. Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 1 dalies a ir b punktais, tranzito procedūros vykdytojas atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių bei už muitų teisės aktų nuostatų, susijusių su šia procedūra, laikymąsi.

Muitinės departamentas, vadovaudamasis Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 1 dalies a punktu, nurodo, kad skola muitinei atsiranda, jei neįvykdoma bent viena iš muitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją, jų paėmimu iš muitinės priežiūros arba su tokių prekių gabenimu, perdirbimu, saugojimu, laikinuoju saugojimu, laikinuoju įvežimu arba disponavimu jomis toje teritorijoje. Skolininku laikomas vienas iš asmenų arba keli asmenys, nurodyti Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 3 dalies a, b ir c punktuose. Nagrinėjamu atveju, remiantis minėto straipsnio a punktu, skolininku laikytinas tranzito procedūros vykdytojas – Pareiškėja, kuri turėjo vykdyti pareigas, numatytas 233 straipsnio 1 dalies a punkte.

Remdamasis 2015-11-24 Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 95/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (toliau – Įgyvendinimo reglamentas) 312 straipsnio 1 dalimi, mokesčių administratorius nurodo, jog Sąjungos tranzito procedūra laikoma užbaigta tinkamai, jei procedūros vykdytojas išvykimo valstybės narės muitinei pateikia vieną iš šių dokumentų, kuriuose identifikuojamos prekės:

a) paskirties valstybės narės muitinės patvirtintą dokumentą, kuriame identifikuojamos prekės ir kuriuo patvirtinama, kad jos buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui;

b) valstybės narės muitinės, kuri nustato, kad prekės buvo fiziškai išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, patvirtintą dokumentą arba išrašą;

c) muitinės dokumentą, išduotą trečiojoje šalyje, kurioje prekėms įforminta muitinės procedūra;

d) trečiojoje šalyje išduotą antspauduotą arba kitaip tos šalies muitinės patvirtintą dokumentą, kuriuo įrodoma, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą toje šalyje.

Skundžiamame sprendime pabrėžiama, jog Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad vietoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų kaip įrodymas gali būti pateiktos jų kopijos, kurių tikrumą patvirtino ta pati įstaiga, kuri patvirtino originalius dokumentus, atitinkamos trečiosios šalies institucija arba valstybės narės institucija.

Muitinės departamentas skundžiamame sprendime, remdamasis Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 dalies nuostatomis, konstatavo, jog nagrinėjamo ginčo atveju, CMR važtaraščiai: Nr. 9, Nr. 10, negali būti pripažįsti alternatyviais Sąjungos tranzito procedūros užbaigimo įrodymais. Tranzito procedūros vykdytojo pateikti dokumentai nėra patvirtinti valstybės narės muitinės, todėl Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 dalies a ir b punktai nagrinėjamu atveju netaikytini. Be to, CMR važtaraštis, pagal minėto straipsnio 1 dalies c punktą, nėra muitinės dokumentas, išduotas trečiojoje šalyje, kuris patvirtintų, jog prekėms buvo įforminta muitinės procedūra, bei, remiantis d punktu, neįrodo, jog ginčo prekės Baltarusijos Respublikoje buvo išleistos į laisvą apyvartą. Kitų alternatyvių įrodymų, kaip numatyta Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 2 dalyje, patvirtinančių tranzito procedūros, įformintos pagal 2023-09-20 T1 deklaraciją MRN 23LTLU9000001065E5, užbaigimą tinkamai, šiame ginče nepateikta.

Sprendime pasisakyta, jog Įgyvendinimo reglamento 308 straipsnio 2 dalis, be kita ko, reglamentuoja, kad tuo atveju, kai Sąjungos tranzito procedūra užbaigiama, paskirties muitinės įstaiga neaptinka jokių nusižengimų, o procedūros vykdytojas pateikia tranzito lydimąjį dokumentą arba tranzito/saugumo lydimąjį dokumentą, ta muitinės įstaiga, procedūros vykdytojo prašymu, patvirtina tą dokumentą, kad jis pagal Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnį galėtų pateikti jį kaip alternatyvųjį įrodymą. Patvirtinimas – tai tos muitinės įstaigos antspaudas, pareigūno parašas, data ir įrašas. Muitinės departamentas sprendime pabrėžia, jog Pareiškėja pirmiau paminėta galimybe gauti alternatyvųjį įrodymą nepasinaudojo, todėl mokesčių administratorius laiko, kad jokių įrodymų apie ginčo prekių bei atitinkamų dokumentų pateikimą paskirties muitinės įstaigai nėra.

Mokesčių administratorius skundžiamame sprendime konstatavo, kad Klaipėdos TM 2024 01 17 sprendimu Nr. 1(LM18)-39 teisėtai ir pagrįstai pripažino Pareiškėją skolininke muitinei, jos atžvilgiu apskaičiavo bei įregistravo mokesstinę prievolę, todėl tenkinti skundą Mutinės departamento teigimu teisinio pagrindo nėra.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas, skundžiamas Muitinės departamento sprendimas naikintinas, o Pareiškėjos skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Skundžiamu sprendimu buvo patvirtinta Pareiškėjai papildomai apskaičiuota mokesstinė prievolė pagal 2023-09-20 įformintą T1 deklaraciją MRN 23LTLU9000001065E5: 1 289,00 Eur maito, 3 221,00 Eur PVM, 108,00 Eur PVM delspinigių, 22,00 Eur maito delspinigių; paskirta 1 353,00 Eur bauda; skolininku pripažinta tranzito procedūros vykdytoja – Pareiškėja, konstatavus aplinkybes, jog tranzito procedūra, Pareiškėjos įforminta pagal ginčo T1 deklaraciją, nebuvo tinkamai užbaigta.

Pareiškėja nesutinka su skundžiamu sprendimu ir kaip įrodymą apie tranzito procedūros užbaigimą pateikė Baltarusijos muitinės dokumentus, tarp kurių 2023-09-27 ir 2023-10-18 keleivių muitinės deklaracijos bei Baltarusijos muitinės kvitų orderiai Nr. 11206529/0000020334/0006529/27093F122552 ir Nr. 11206529/181023/0000021857/0006529/18103F124283. Komisijai paprašius, taip pat buvo pateikti ir dokumentų vertimai. Pažymėtina, jog Muitinės departamentas, priimdamas skundžiamą sprendimą, šio dokumento originalo neturėjo ir nevertino.

2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (toliau – Įgyvendinimo reglamentas), 312 straipsnio 1 dalis nustato, kad Sąjungos tranzito procedūra laikoma užbaigta tinkamai, jei procedūros vykdytojas išvykimo valstybės narės muitinei priimtiniu būdu pateikia vieną iš šių dokumentų, kuriuose identifikuojamos prekės:

a) paskirties valstybės narės muitinės patvirtintą dokumentą, kuriame identifikuojamos prekės ir kuriuo patvirtinama, kad jos buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui, kaip nurodyta Kodekso 233 straipsnio 4 dalies b punkte;

b) valstybės narės muitinės, kuri nustato, kad prekės buvo fiziškai išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, patvirtintą dokumentą arba išrašą;

c) muitinės dokumentą, išduotą trečiojoje šalyje, kurioje prekėms įforminta muitinės procedūra;

d) trečiojoje šalyje išduotą antspauduotą arba kitaip tos šalies muitinės patvirtintą dokumentą, kuriuo įrodoma, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą toje šalyje.

Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad vietoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų kaip įrodymas gali būti pateiktos jų kopijos, kurių tikrumą patvirtino ta pati įstaiga, kuri patvirtino originalius dokumentus, atitinkamos trečiosios šalies institucija arba valstybės narės institucija.

Iš Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio nuostatų matyti, kad tinkamais įrodymais yra pripažįstami tik tie, kurie atitinka minėtame straipsnyje nustatytus reikalavimus. Vienas iš reikalavimų yra, kad pateikiamų dokumentų kopijų tikrumas turi būti patvirtintas tos pačios įstaigos, kuri patvirtino originalius dokumentus, atitinkamos trečiosios šalies institucijos arba valstybės narės institucijos.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėja, siekdama įrodyti, kad prekės pagal ginčo T1 deklaraciją buvo išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, Komisijai pateikė dokumentus jau po skundo išnagrinėjimo centrinio mokesčių administratoriaus įstaigoje (Muitinės departamente).

Muitinės departamentas, vertindamas ginčo byloje surinktą informaciją, sprendė, kad skundo nagrinėjimo Muitinės departamente metu Pareiškėjos pateikti dokumentai nėra tinkamai patvirtinti, kaip to reikalauja Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 dalis. Konstatuota, jog nagrinėjamo ginčo atveju, CMR važtaraščiai: Nr. 9, Nr. 10, negali būti pripažinti alternatyviais Sąjungos tranzito procedūros užbaigimo įrodymais. Tranzito procedūros vykdytojo pateikti dokumentai nėra patvirtinti valstybės narės muitinės, todėl Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 dalies a ir b punktai nagrinėjamo atveju netaikytini.

Pareiškėjos vertinimu, pateikti Baltarusijos muitinės dokumentai atitinka Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio reikalavimus ir patvirtina, kad tranzito procedūra, vykdyta pagal ginčo T1 deklaraciją, buvo užbaigta tinkamai.

Komisija, kaip mokestinį ginčą tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus nagrinėjanti institucija, tikrindama ir vertindama Komisijai pateiktus naujus įrodymus pažeistų Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 155 straipsnio 6 dalies ir 159 straipsnio 2 dalies reikalavimus, nes, Komisijai atsižvelgus į šiuos dokumentus ir juos kaip įrodymus įvertinus, centriniam mokesčių administratoriui būtų užkirsta galimybė savo turimomis priemonėmis patikrinti Komisijai naujai pateiktus įrodymus, o taip pat atsirastų pagrindas skirtingam faktinių aplinkybių interpretavimui, dėl ko centrinis mokesčių administratorius netektų teisės apskūsti nepalankų pastarajam Komisijos sprendimą. Atsižvelgiant į tai, ginčo byloje pateiktas naujas įrodymas pirmiausiai turi būti vertinamas centrinio mokesčių administratoriaus. Pažymėtina, jog tokios praktikos laikosi ir LVAT, kuris 2006-01-31 nutartyje adm. byloje Nr. A-8-738/2006, vertindamas MAĮ 155 straipsnio 6 dalies nuostatą kartu su draudimu centriniam mokesčių administratoriui skūsti teismui Komisijos sprendimus dėl skirtingo faktinių aplinkybių interpretavimo, padarė išvadą, jog šios nuostatos (MAĮ 155 straipsnio 6 dalis) paskirtis yra užtikrinti, kad naujų įrodymų, kurių nevertino centrinis mokesčių administratorius, pateikimas Komisijai, nebūtų pagrindas atsirasti skirtingam faktinių aplinkybių interpretavimui. LVAT, (2005-02-15 nutartis adm. byloje Nr. A-11-180/2005) aiškindamas MAĮ 155 straipsnio 6 dalies nuostatą dėl Komisijai pateikiamų naujų įrodymų vertinimo, nurodė, kad šios normos tikslas – užtikrinti centriniam mokesčių administratoriui teisę pasinaudoti galimybe savo turimomis priemonėmis patikrinti Komisijai naujai pateiktus įrodymus. Minėtos normos pažeidimas laikytinas esminiu mokesčio ginčo nagrinėjimo procedūros pažeidimu.

Komisija, atsižvelgdama į byloje pateiktus naujus įrodymus, kurie nebuvo pateikti Muitinės departamentui priimant skundžiamą sprendimą, daro išvadą, kad nagrinėjamo atveju, siekiant priimti teisėtą ir pagrįstą sprendimą dėl Pareiškėjos atžvilgiu įregistruotos skolos muitinei teisėtumo ir pagrįstumo, yra būtina įvertinti byloje papildomai pateiktą dokumentą, jame nurodytos informacijos turinį, bei iš naujo spręsti, ar Pareiškėjos pateikti dokumentai atitinka Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 dalies reikalavimus dėl alternatyvaus tranzito procedūros užbaigimo įrodymo.

Komisija konstatuoja, kad Muitinės departamento sprendimas yra naikintinas, o Pareiškėjos skundas perduodamas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo. Muitinės departamentas turėtų įvertinti Komisijai pateiktus dokumentus kartu su vertimu (papildomai pateiktų dokumentų originalai išsiunčiami Muitinės departamentui atskiru siuntimu, 5 lapai) ir iš naujo spręsti klausimą dėl Pareiškėjos skolos muitinei įregistravimo pagrįstumo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2024-05-06 sprendimą Nr. 1AE-168 ir Pareiškėjos skundą perduoti centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Regionų apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprenddami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Regionų apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė